

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

13. detsember 2018*

Eelotsusetaotlus – Riigiabi – ELTL artikli 107 lõige 1 – ELTL artikli 108 lõige 3 – Avalik-õiguslikud ringhäälinguorganisatsioonid – Rahastamine – Liikmesriigi õigusnormid, mis kohustavad kõiki riigi territooriumil eluaset omavaid täisealisi isikuid maksma avalik-õiguslikele ringhäälinguettevõtjatele tasu

Kohtuasjas C-492/17,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Landgericht Tübingeni (Tübingeni teise astme kohus, Saksamaa) 3. augusti 2017. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 11. augustil 2017, menetluses

Südwestrundfunk

versus

Tilo Rittinger,

Patrick Wolter,

Harald Zastera,

Dagmar Fahner,

Layla Sofan,

Marc Schulte,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: seitsmenda koja president T. von Danwitz neljanda koja presidendi ülesannetes, kohtunikud K. Jürimäe (ettekandja), C. Lycourgos, E. Juhász ja C. Vajda,

kohtujurist: M. Campos Sánchez-Bordona,

kohtusekretär: ametnik K. Malacek,

arvestades kirjalikku menetlust ja 4. juuli 2018. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– Südwestrundfunk, esindaja: *Hochschullehrer* H. Kube,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

- Saksamaa valitsus, esindajad: T. Henze ja J. Möller,
 - Rootsi valitsus, esindajad: A. Falk, H. Shev, C. Meyer-Seitz, L. Zettergren ja A. Alriksson,
 - Euroopa Komisjon, esindajad: K. Blanck-Putz, K. Herrmann, C. Valero ja G. Braun,
- olles 26. septembri 2018. aasta kohtuistungil ära kuulunud kohtujuristi ettepaneku,
on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb ELTL artiklite 49, 107 ja 108, Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikli 11 ning Roomas 4. novembril 1950 allkirjastatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni (edaspidi „EIÕK“) artikli 10, samuti võrdse kohtlemise ja diskrimineerimiskeelu põhimõtete tõlgendamist.
- 2 Taotlus on esitatud piirkondliku avalik-õigusliku ringhäälinguorganisatsiooni Südwestrundfunk (edaspidi „SWR“) kohtuvaidluses Tilo Rittingeri, Patrick Wolteri, Harald Zastera, Marc Schulte, Layla Sofani ja Dagmar Fahneriga täitedokumentide üle, mille väljastas SWR, et nõuda nimetatud isikutelt sisse audiovisuaaltasu, mille nad olid jätnud maksmata.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Määrus (EÜ) nr 659/1999

- 3 Nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad [ELTL artikli 108] kohaldamiseks (EÜT 1999, L 83, lk 1; ELT eriväljaanne 08/01, lk 339), artikkel 1 nägi ette:

„Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) abi – meede, mis vastab kõikidele [ELTL artikli 107 lõikes 1] sätestatud kriteeriumidele;
- b) olemasolev abi:
 - i) [...] igasugune abi, mis enne asutamislepingu jõustumist oli olemas vastavates liikmesriikides, see tähendab abikavad ja individuaalne abi, mis kehtisid enne ja mida kohaldatakse ka pärast asutamislepingu jõustumist;
 - ii) heakskiidetud abi, see tähendab komisjoni või nõukogu poolt heakskiidetud abikavad või individuaalne abi;

[...]

- c) uus abi – kogu abi, see tähendab abikavad ja individuaalne abi, mis ei ole olemasolev abi, sealhulgas olemasoleva abi muudatused;

[...].“

- 4 Alates 13. juulist 2015 tunnistati määrus nr 659/1999 kehtetuks nõukogu 13. juuli 2015. aasta määrusega (EL) 2015/1589, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 kohaldamiseks (ELT 2015, L 248, lk 9). Viimasena nimetatud määrus sisaldab samu määratlusi, mida on tsiteeritud käesoleva kohtuotsuse eelmises punktis.

Määrus (EÜ) nr 794/2004

- 5 Komisjoni 21. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 794/2004, millega rakendatakse määrust nr 659/1999 (ELT 2004, L 140, lk 1, ja parandus ELT 2005, L 25, lk 74; ELT eriväljaanne 08/04, lk 3), artiklis 4 „Teatavate olemasolevate toetuste muudatusi käsitlev lihtsustatud teatamismenetlus“ on sätestatud:

„1. Määruse [...] nr 659/1999 artikli 1 [punkti] c kohaldamisel tähendab olemasoleva toetuse muudatus mis tahes muutust, välja arvatud puhtalt formaalsed või halduslikud muudatused, mis ei mõjuta toetusmeetme ühisturule vastavuse hindamist. Olemasoleva toetusprogrammi algse eelarve suurenemist 20% võrra ei peeta siiski olemasoleva toetuse muutmiseks.

2. Olemasoleva toetuse järgmistest muudatustest teatatakse II lisas sätestatud lihtsustatud teatevormil:

- a) heakskiidetud toetusprogrammi eelarve suurenemised üle 20%;
- b) olemasoleva heakskiidetud toetusprogrammi kehtivusaja pikendamine kuni kuue aasta võrra eelarve suurendamisega või ilma;
- c) heakskiidetud toetusprogrammi kohaldamiskriteeriumide karmistamine, toetusmäära vähendamine või abikõlblike kulude vähendamine.

Komisjon annab endast parima, et võtta vastu lihtsustatud teatevormis teatatud toetust käsitlev otsus ühe kuu jooksul.

[...]“

Saksa õigus

- 6 Liidumaad sõlmisid 31. augustil 1991 üleriigilise ringhäälingu- ja telemeedialepingu (Staatsvertrag für Rundfunk und Telemedien (*GBl.* 1991, lk 745), mida on viimati muudetud 19. üleriigilise ringhäälingulepingu muutmise lepinguga (19. Rundfunkänderungsstaatsvertrag) 3. detsembril 2015 (*GBl.* 2016, lk 126) (edaspidi „üleriigiline ringhäälinguleping“). Lepingu § 12 „Vajalik rahaline toetus, rahalise ühtlustamise põhimõte“ on sõnastatud järgmiselt:

„(1) Rahaline toetus peab võimaldama avalik-õiguslikul ringhäälingul täita põhiseaduses ja seadustes määratletud ülesandeid, tagades avalik-õigusliku ringhäälingu säilimise ja arendamise.

(2) Piirkondlike ringhäälinguorganisatsioonide vahelise rahalise ühtlustamise põhimõte on [Arbeitsgemeinschaft der öffentlichrechtlichen Rundfunkanstalten der Bundesrepublik Deutschlandi (ARD)] rahastamiskava lahutamatu osa; see tagab eelkõige, et Saarländischer Rundfunk (Saarimaa ringhääling) ja Radio Bremen (Bremeni raadio) saaksid täita oma ülesandeid nõuetekohaselt. Rahalise ühtlustamise osakaalu ja selle kohandamise audiovisuaaltasuga määrab kindlaks üleriigiline ringhäälingu rahastamise leping (Rundfunkfinanzierungsstaatsvertrag).“

7 Üleriigilise ringhäälingulepingu § 13 „Rahastamine“ sätestab:

„Avalik-õiguslikku ringhäälingut rahastatakse audiovisuaaltasust, reklaamitulust ja muudest tuludest; peamine rahastamisallikas on audiovisuaaltasu. Tasulised programmid või pakkumised on avalik-õigusliku ringhäälingu ülesannete täitmisel lubamatud; [...]“

8 Selle lepingu § 14 „Avalik-õigusliku ringhäälingu rahalised vajadused“ sätestab:

„Avalik-õigusliku ringhäälingu rahalised vajadused vaatab unabhängige Kommission zur Überprüfung und Ermittlung des Finanzbedarfs der Rundfunkanstalten (sõltumatu ringhäälinguorganisatsioonide rahaliste vajaduste kontrollimise ja hindamise komisjon) regulaarselt läbi säästlikkuse ja tõhususe põhimõtete alusel, arvestades ühtlasi ratsionaliseerimise võimalusi ning lähtudes ARDsse koondunud piirkondlike ringhäälinguorganisatsioonide, [Zweites Deutsches Fernsehen (ZDF)] ja avalik-õigusliku asutuse „Deutschlandradio“ deklareeritud vajadustest.

(2) Rahalisi vajadusi kontrollitakse ja hinnatakse eelkõige järgmistel alustel:

- 1) kõigi liidumaade poolt üleriigilise lepinguga heaks kiidetud olemasolevate ringhäälinguprogrammide ja teleprogrammide konkurentsivõimeline säilitamine (säilitamisega seotud vajadused),
- 2) liidumaade õiguse kohaselt heaks kiidetud uued ringhäälinguprogrammid, osalemine ringhäälingu uute tehniliste võimaluste loomisel televisiooni- ja raadioprogrammide tootmiseks ja ülekandmiseks ning uute ringhäälinguvormide loomise võimalus (arenguga seotud vajadused),
- 3) üldine kulude suurenemine ja kulude suurenemine konkreetsetl meediasektoris,
- 4) tasu, reklaamitulu ja muu tulu laekumise suurenemine,
- 5) jooksevkonto ülejäägi investeerimine, sellelt intressi teenimine ja selle nõuetekohane kasutamine, kui ARDsse koondunud piirkondlike ringhäälinguorganisatsioonide, ZDFi või Deutschlandradio aastast teenitud kogutulu on suurem nende ülesannete täitmiseks kantud kulude kogusummast.

[...]

(4) Tasu määratakse kindlaks üleriigilise lepinguga.“

9 Baden-Württembergi liidumaa (Saksamaa) rakendas üleriigilise audiovisuaaltasu lepingu rakendamist käsitleva Baden-Württembergi 18. oktoobri 2011. aasta seadusega (baden-württembergisches Gesetz zur Geltung des Rundfunkbeitragsstaatsvertrags), viimati muudetud 3. detsembri 2015. aasta 19. üleriigilise ringhäälingulepingu muutmise lepingu artikliga 4 (edaspidi „audiovisuaaltasu seadus“), üleriigilist audiovisuaaltasu lepingut, mis nägi ette varasema tasu asemel nimetatud tasu võtmise alates 31. detsembrist 2012. See seadus sätestab tasu sissenõudmise alused ja korra; kohustatud isikutel tekkis tasu maksmise kohustus 1. jaanuaril 2013. Seaduse §-s 1 on sätestatud:

„Audiovisuaaltasu eesmärk on tagada üleriigilise ringhäälingulepingu artikli 12 lõike 1 tähenduses avalik-õigusliku ringhäälingu ja sama lepingu artiklis 40 nimetatud ülesannete piisav rahastamine.“

10 Audiovisuaaltasu seaduse § 2 „Audiovisuaaltasu erasektoris“ näeb ette:

„(1) Erasektoris nõutakse audiovisuaaltasu iga eluaseme pealt selle omanikult (tasu maksta kohustatud isik).

(2) ¹Eluaseme omanikuks loetakse iga täisealist isikut, kes eluasemel elab. ²Eluaseme omanikuks loetakse iga isikut, kes:

- 1) on selle deklareerinud vastavalt elanike registreerimise õigusnormidele oma elukohaks või
- 2) on registreeritud nimetatud eluaseme üürilepingus üürileandjana.

[...]

(3) ¹Kui sama tasu maksuma kohustatud isikuid on mitu, tekib neil solidaarne kohustus vastavalt maksuseadustiku (Abgabenordnung) §-le 44. [...]

(4) Audiovisuaaltasust on vabastatud kohustatud isikud, kellel on eelisõigusi 18. aprilli 1961. aasta diplomaatiliste suhete Viini konventsiooni käsitleva 6. augusti 1964. aasta seaduse (Gesetz zu dem Wiener Übereinkommen vom 18. April 1961 über diplomatische Beziehungen; *BGBI.* 1964 II, lk 957) artikli 2 või muude samaväärsete sätete alusel.“

11 Audiovisuaaltasu seaduse § 10 sätestab:

„(1) Audiovisuaaltasu kogumisega saadud tulu laekub piirkondlikule ringhäälinguorganisatsioonile ja üleriigilise ringhäälingu rahastamise lepinguga (Rundfunkfinanzierungsstaatsvertrag) määratud ulatuses [ZDFFile], Deutschlandradiotele ja Landesmedienanstaltile (liidumaa ringhäälinguamet) olenevalt sellest, kus asub tasu maksuma kohustatud isiku eluase või püsiv tegevuskoht või kus on registreeritud tema sõiduk.

[...]

(5) ¹Maksmata audiovisuaaltasu summa määrab kindlaks pädev piirkondlik ringhäälinguorganisatsioon. [...]

(6) Maksmata tasu kohta väljastatud nõuded pööratakse täitmisele haldustäitemenetluses. [...]

(7) ¹Iga piirkondlik ringhäälinguorganisatsioon täidab talle käesoleva üleriigilise lepinguga pandud kohustusi, samuti teostab sellega seotud õigusi ja täidab kohustusi täielikult või osaliselt piirkondlike ringhäälinguorganisatsioonide teenistuste abil, mida hallatakse juriidilise isiku õigusteta avalik-õigusliku juhtimisüksuse kaudu. ²Piirkondlikul ringhäälinguorganisatsioonil on õigus delegeerida kolmandatele isikutele erinevaid toiminguid seoses audiovisuaaltasu kogumise ja kohustatud isikute tuvastamisega ning kehtestada määrusega vastavad üksikasjalikud eeskirjad vastavalt § 9 lõikele 2. [...]

12 Haldusliku sissenõudmise üksikasjad (Beitreibung) kuuluvad samuti liidumaade pädevusse ja Baden-Württembergi liidumaa kehtestas selles osas 12. märtsil 1974 Baden-Württembergi seaduse haldusliku sissenõudmise kohta (Verwaltungsvollstreckungsgesetz für Baden-Württemberg, Landesverwaltungsvollstreckungsgesetz).

Põhikohtuasjad ja eelotsuse küsimused

13 Põhikohtuasja kaebajad on audiovisuaaltasu (Rundfunkbeitrag) maksuma kohustatud isikud, kes ei ole seda kas täielikult või osaliselt ära maksnud.

14 Pädev piirkondlik ringhäälinguorganisatsioon SWR saatis 2015. ja 2016. aastal audiovisuaaltasu võlgnikele täitedokumendid, et nõuda sisse maksmata jäänud summad ajavahemiku eest 2013. aasta jaanuarist kuni 2016. aasta lõpuni.

- 15 Kuna audiovisuaaltasu võlgnikud seda ikka veel ära ei maksnud, pööras SWR oma nõude nende dokumentide alusel sundtäitmisele.
- 16 Eelotsusetaotlusest nähtub, et võlgnikud esitasid oma asjas territoriaalselt pädevale kohtule, see tähendab Amtsgericht Reutlingenile (Reutlingeni esimese astme kohus, Saksamaa), Amtsgericht Tübingenile (Tübingeni esimese astme kohus, Saksamaa) ja Amtsgericht Calwile (Calwi esimese astme kohus, Saksamaa) kaebuse nende suhtes kohaldatava sissenõudmismenetluse peale.
- 17 Amtsgericht Tübingen (Tübingeni esimese astme kohus) rahuldab kolm kaebust, mille olid talle esitanud asjaomased võlgnikud. Kaebused, mis olid esitatud Amtsgericht Reutlingenile (Reutlingeni esimese astme kohus) ja Amtsgericht Calwile (Calwi esimese astme kohus), jäeti aga rahuldamata.
- 18 Euroopa Kohtu käsutuses olevast toimikust nähtub, et iga menetlusosaline, kelle kaebus jäeti rahuldamata, esitas teda puudutava rahuldamata jätmise otsuse peale apellatsioonkaebuse eelotsusetaotluse esitanud kohtule.
- 19 See kohus, kes liitis need kohtuasjad, täheldab, et põhikohtuasjad puudutavad peamiselt küsimusi, mis kuuluvad rahuldamata nõuete täitmist reguleeriva õiguse valdkonda, kuid need küsimused on tihedalt seotud kohaldatava materiaalsoiguse normidega.
- 20 Eelotsusetaotluse esitanud kohus on seisukohal, et vaidlusalused seadusesätted on liidu õigusega vastuolus.
- 21 Esiteks sedastab see kohus, et osaliselt rahastatakse Saksamaa avalik-õiguslikku ringhäälingut audiovisuaaltasust. Tasu peab trahvi ähvardusel maksma põhimõtteliselt iga Saksamaal elav täisealine isik ja see kantakse Baden-Württembergi liidumaal üle eelkõige avalik-õiguslikele ringhäälinguettevõtjatele SWR ja ZDF. See tasu on ELTL artikli 107 lõike 1 tähenduses riigiabi neile ringhäälinguettevõtjatele, millest oleks pidanud ELTL artikli 108 lõike 3 alusel komisjonile teatama.
- 22 Sellega seoses rõhutab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et varem kehtis audiovisuaaltasu, mille maksamise kohustus tekkis ringhäälinguvastuvõtja omamise tõttu, ent seda on oluliselt muudetud alates 1. jaanuarist 2013, mil jõustus kohustus maksta sellist audiovisuaaltasu, mida nüüd peavad maksma kõik eluaseme omanikud. Ta juhib tähelepanu, et komisjon hindas Saksa avalik-õigusliku ringhäälingu rahastamise aluseid liikmesriikides olemasolevate abisüsteemide pideva kontrollimise raames vastavalt ELTL artikli 108 lõikele 1. Euroopa Kohtu käsutuses olevast toimikust nähtub selles osas, et seoses nende aluste kohta vastu võetud 24. aprilli 2007. aasta otsusega (K(2007) 1761 (lõplik), mis käsitleb riigiabi E 3/2005 (ex CP 2/2003, CP 232/2002, CP 43/2003, CP 243/2004 ja CP 195/2004) – Die Finanzierung der öffentlich-rechtlichen Rundfunkanstalten in Deutschland (ARD/ZDF)) (edaspidi „24. aprilli 2007. aasta otsus“), leidis komisjon, et audiovisuaaltasu tuleb pidada olemasolevaks abiks. Samuti leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et kuna audiovisuaaltasu seadusega ringhäälingu rahastamises tehtud muudatused on olulised, oleks uutest rahastamise alustest tulnud teatada. Ka ei ole sellest tulenev riigiabi siseturuga kokkusobiv vastavalt ELTL artikli 107 lõikele 3.
- 23 Teiseks on audiovisuaaltasu vastuolus liidu õigusega, kuna laekuvat tasu kasutatakse uue maapealse digitaaltelevisiooni ülekandesüsteemi DVB-T2 rajamiseks, mille puhul ei ole ette nähtud, et seda saaksid kasutada välisriigi ringhäälinguettevõtjad. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates sarnaneb see olukord olukorraga kohtuasjas, milles on tehtud 15. septembri 2011. aasta kohtuotsus Saksamaa vs. komisjon (C-544/09 P, ei avaldata, EU:C:2011:584), mis käsitleb üleminekut analoogedastustehnoloogialt digitaal tehnoloogiale.
- 24 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul tuleb põhikohtuasjas arutusel olev tasu tegelikult võrdsustada kindlaotstarbelise maksuga (Zwecksteuer). Asjaolu, et varem võetud audiovisuaaltasu on asendatud personaalse audiovisuaaltasuga, tähendab avalik-õigusliku ringhäälingu rahastamissüsteemi olulist muutmist. Erinevalt varasemast rahastamissüsteemist ei saa kohustatud isikud selle tasu

maksmise eest individuaalset vastutasu. Kogu täisealine elanikkond, kes omab eluaset Saksamaal, osaleb seega avalik-õigusliku ringhäälingu rahastamises nagu maksude puhul. Tegemist on põhiliselt riikliku rahastamisega Euroopa Kohtu praktika tähenduses, mis tuleneb 13. detsembri 2007. aasta kohtuotsusest Bayerischer Rundfunk jt (C-337/06, EU:C:2007:786). Kehtivad tasu maksmise alused on seega ebaseaduslik riigiabi, mis on määratud maksudest rahastatava süsteemi DVB-T2 rajamiseks.

- 25 Kolmandaks saavad avalik-õiguslikud ringhäälinguettevõtjad tänu vaidlusalusele seadusele hulga soodustusi, mida ei ole eraõiguslikel ringhäälinguettevõtjatel ja mis annavad majandusliku eelise, ning kuna audiovisuaaltasu maksmise kohustus on üldist laadi, on tegemist riigiabiga. Need soodustused seisnevad nimelt üldisest regulatsioonist erandit tegevates sätetes, mis võimaldavad avalik-õiguslikel ringhäälinguettevõtjatel ise väljastada oma nõuete sundtäitmiseks vajalikke täitedokumente. Täitedokumentide selline väljastamise viis on kiirem, lihtsam ja odavam kui nõuete sissenõudmine kohtu kaudu. Lisaks tekitab see ebamugavusi kasutajatele, kuna nende võimalused esitada kaebusi ning taotleda täitedokumendi väljastamise ja täitmise eelnevat kohtulikku kontrolli on välistatud või on see äärmiselt raske.
- 26 Neljandaks on audiovisuaaltasu seaduse, eriti selle §-dega 2 ja 3 rikutud teabevabadust, mis on sätestatud harta artiklis 11 ja EIÕK artiklis 10. Audiovisuaaltasu on tahtlikult mõeldud takistuseks satelliidi, kaabli või mobiiltelefonivõrgu kaudu mis tahes vormis levitatava teabe kättesaamisele. Isik on kohustatud maksma audiovisuaaltasu vaatamata asjaolule, et see toetab tegelikult avalik-õiguslike ringhäälinguettevõtjate programme.
- 27 Viiendaks on audiovisuaaltasu eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul vastuolus asutamisevabadusega. Samuti rikutakse see võrdse kohtlemise põhimõtet ja toob kaasa naiste diskrimineerimise. Viimati nimetatud aspektis rõhutab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et tasu kuulub maksmisele eluaseme kohta, olenemata seal elavate isikute arvust, mistõttu täisealise isiku eest makstava tasu suurus oluliselt kõigub sõltuvalt leibkonda kuuluvate isikute arvust. Üksikvanemad, kes on suuremas osas naised, on ebasoodsamas olukorras võrreldes ühist eluruumi kasutavate täiskasvanutega.
- 28 Neil asjaoludel otsustas Landgericht Tübingen (Tübingeni teise astme kohus, Saksamaa) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
- „1. Kas [audiovisuaaltasu seadus] on liidu õigusega vastuolus põhjusel, et selle sätetes on ette nähtud tasu, mis on liidu õigusega vastuolus olev riigiabi, mis annab eeliseid üksnes avalik-õiguslikele ringhäälinguorganisatsioonidele SWR ja ZDF võrreldes eraõiguslike ringhäälinguorganisatsioonidega, kuna seda peab iga Baden-Württembergi liidumaal elav täisealine isik alates 1. jaanuarist 2013 tingimusteta maksma avalik-õiguslikele ringhäälinguorganisatsioonidele? Kas ELTL artikleid 107 ja 108 tuleb tõlgendada nii, et audiovisuaaltasu seaduse vastuvõtmiseks oli vaja komisjoni nõusolekut ja ilma selleta on kõnealune seadus kehtetu?
2. Kas ELTL artikleid 107 ja 108 tuleb tõlgendada nii, et need on kohaldatavad audiovisuaaltasu seaduse sätetele, mille alusel peab iga Baden-Württembergi liidumaal eluaset omav täisealine isik tingimusteta maksma tasu ainult ametlikele või avalik-õiguslikele ringhäälinguorganisatsioonidele, kuna see tasu on liidu õigusega vastuolus olev diskrimineeriv abi, millega kaasneb Euroopa Liidu liikmesriikide ringhäälinguorganisatsioonide tehnilistel põhjustel välistamine, kuna selle tasu makseid kasutatakse konkureeriva ülekandekanal (DVB-T2 – monopol) rajamiseks, mille kasutamine välismaiste ringhäälinguorganisatsioonide poolt ei ole ette nähtud? Kas ELTL artikleid 107 ja 108 tuleb tõlgendada nii, et need ei hõlma ainult kaudset rahalist toetust, vaid ka muid majanduslikult olulisi soodustusi (ise täitedokumendi koostamise õigus, pädevus toimida nii tulu saamise eesmärkidel tegutseva ettevõtja kui ka ametiasutusena, soodsam olukord võlgade suuruse arvutamisel)?

3. Kas võrdse kohtlemise põhimõtte ja eeliseid andva riigiabi keeluga on kooskõlas, kui Baden-Württembergi liidumaa seadusest tulenevalt on Saksa ringhäälinguteenuste osutaja, mis toimib korralduslikult avalik-õigusliku asutusena, aga samas konkureerib reklaamiturul eraõiguslike ringhäälinguteenuste osutajatega, nendega võrreldes paremas olukorras, sest ta ei pea esitama oma nõudeid tema programmi jälgijatele tavapäraselt kohtu kaudu, vaid võib ise ilma kohtu poole pöördumata koostada täitedokumendi, mida saab sundkorras täitmisele pöörata samal viisil nagu kohtulahendit?
4. Kas EIÕK artikliga 10 ja [...] harta artikliga 11 on kooskõlas, et liikmesriik näeb Baden-Württembergi liidumaa seadusega ette, et ringhäälinguteenuste osutaja, mis toimib ametiasutusena, võib selle ringhäälinguorganisatsiooni rahastamiseks nõuda rahatrahvi ähvardusel tasu igalt asjaomase programmi levialas elukohta omavalt täisealiselt isikult olenemata sellest, kas isikul on üldse vastuvõtuseade või kas ta jälgib ainult muude, nimelt välismaiste ringhäälinguorganisatsioonide või teiste eraõiguslike ringhäälinguorganisatsioonide programmi?
5. Kas [audiovisuaaltasu seadus], eelkõige selle §-d 2 ja 3, on kooskõlas liidu õiguses sätestatud võrdse kohtlemise ja diskrimineerimiskeelu põhimõttega, kui avalik-õigusliku ringhäälinguorganisatsiooni rahastamiseks igalt täisealiselt elanikult tingimusteta nõutav tasu koormab üksikvanemat mitu korda rohkem kui näiteks ühise eluruumi kasutajat? Kas [nõukogu 13. detsembri 2004. aasta direktiivi 2004/113/EÜ meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta seoses kaupade ja teenuste kättesaadavuse ja pakkumisega (ELT 2004, L 373, lk 37)] tuleb tõlgendada nii, et see hõlmab ka vaidlusalust tasu ning et seda võib pidada kaudseks diskrimineerimiseks, kui konkreetse kogutud teabe põhjal on 90% ulatuses suurem koormus naistel?
6. Kas [audiovisuaaltasu seadus], eelkõige selle §-d 2 ja 3, on kooskõlas liidu õiguses sätestatud võrdse kohtlemise ja diskrimineerimiskeelu põhimõttega, kui avalik-õigusliku ringhäälinguorganisatsiooni rahastamiseks igalt täisealiselt elanikult tingimusteta nõutav tasu kujuneb sellistele töötavatele isikutele, kes vajavad tööga seoses lisaks teist elukohta, kahekordseks võrreldes teiste töötavate isikutega?
7. Kas [audiovisuaaltasu seadus], eelkõige selle §-d 2 ja 3, on kooskõlas liidu õiguses sätestatud võrdse kohtlemise ja diskrimineerimiskeelu ning asutamisevabaduse põhimõttega, kui avalik-õigusliku ringhäälinguorganisatsiooni rahastamiseks igalt täieeliselt elanikult tingimusteta nõutava tasu maksmine on korraldatud nii, et samaväärse levi puhul peab ainuüksi elukoha paiknemise tõttu tasu maksma Saksamaal naaberriigi piiri lähedal elav Saksa kodanik, aga seda ei pea tegema teisel pool piiri elav Saksa kodanik, niisamuti peab tasu maksma välisriigi kodanikust liidu kodanik, kelle elukoht on töö tõttu Saksamaal liidu sisepiiri lähedal, aga ei pea seda tegema teisel pool piiri elav liidu kodanik, kuigi võib-olla ei ole kumbki neist üldse huvitatud Saksa ringhäälinguorganisatsiooni pakutava programmi jälgimisest?"

Eelotsusetaotluse vastuvõetavus

- 29 SWR väidab, et asjasse puutuvate riigisiseste menetlusnormide kohaselt oleks eelotsusetaotluse esitanud ainukohtunik pidanud andma asja üle eelotsusetaotluse esitanud kohtu mitmeliikmelisele koosseisule, mistõttu tal ei olnud õigust esitada Euroopa Kohtule eelotsusetaotlust ELTL artikli 267 alusel.
- 30 Selles osas piisab osundamisest, et ELTL artikli 267 teise lõigu kohaselt, kui küsimus, mille kohta võib taotleda eelotsust, kerkib poolelioleva kohtuasjas käigus liikmesriigi kohtus, võib see kohus, kui ta leiab, et otsuse tegemiseks on vaja kõnealune küsimus lahendada, taotleda sellekohast eelotsust Euroopa Kohtult.

- 31 Selles kontekstis tuleb rõhutada, et ELTL artiklis 267 ette nähtud Euroopa Kohtu ja liikmesriikide kohtute vahelise koostöö süsteemi toimimine ja liidu õiguse esimuse põhimõte eeldavad, et liikmesriigi kohtul oleks igas menetlusetapis, mida ta sobilikuks peab, vabadus esitada Euroopa Kohtule kõik eelotsuse küsimused, mida ta vajalikuks peab (vt selle kohta 4. juuni 2015. aasta kohtuotsus Kernkraftwerke Lippe-Ems, C-5/14, EU:C:2015:354, punkt 35 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 32 Lisaks tuleb märkida, et Euroopa Kohtu ülesanne ei ole kontrollida, kas otsus esitada eelotsusetaotlus on tehtud kooskõlas kohtukorraldust ja -menetlust reguleerivate riigisiseste õigusnormidega (6. septembri 2018. aasta kohtumäärus Di Girolamo, C-472/17, ei avaldata, EU:C:2018:684, punkt 24 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 33 Niisiis ei saa SWRi argumendid riigisiseste kohtukorraldust reguleerivate õigusnormide väidetava eiramise kohta takistada eelotsusetaotluse esitanud kohtul eelotsusetaotluse esitamist Euroopa Kohtule ELTL artikli 267 alusel.
- 34 Järelikult on eelotsusetaotlus vastuvõetav.

Eelotsuse küsimuste analüüs

Eelotsuse küsimuste vastuvõetavus

- 35 SWR ja Saksamaa valitsus väidavad sisuliselt, et liidu õiguse tõlgendusel, mida eelotsusetaotluse esitanud kohus taotleb, ei ole suurema osa küsimuste puhul mingit seost põhikohtuasjade faktiliste asjaolude või esemega ja et tõstatatud probleem on hüpoteetiline. Ainult küsimused avalik-õigusliku ringhäälinguorganisatsiooni eelisõiguste kohta sundtäitmise valdkonnas omavad selles osas tähtsust.
- 36 Tuleb märkida, et ELTL artiklis 267 sätestatud Euroopa Kohtu ja liikmesriikide kohtute vahelise koostöö raames on üksnes asja menetleval ja selle lahendamise eest vastutaval liikmesriigi kohtul kohtuasja eripära arvesse võttes õigus hinnata nii eelotsuse vajalikkust asjas otsuse langetamiseks kui ka Euroopa Kohtule esitatavate küsimuste asjakohasust. Seega, kui esitatud küsimused puudutavad liidu õiguse tõlgendamist, on Euroopa Kohus üldjuhul kohustatud otsuse tegema (26. juuli 2017. aasta kohtuotsus Persidera, C-112/16, EU:C:2017:597, punkt 23 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 37 Sellegipoolest ei saa Euroopa Kohus vastata liikmesriigi kohtu esitatud küsimusele, kui on ilmne, et liidu õigusnormi tõlgendusel, mida liikmesriigi kohus palub, ei ole mingit seost põhikohtuasja faktiliste asjaolude või esemega, või ka juhul, kui probleem on hüpoteetiline või kui Euroopa Kohtule ei ole teada vajalikke faktilisi või õiguslikke asjaolusid, et anda tarvilik vastus talle esitatud küsimustele (31. jaanuari 2008. aasta kohtuotsus Centro Europa 7, C-380/05, EU:C:2008:59, punkt 53).
- 38 Oluline on märkida, et vajadus anda liidu õiguse tõlgendus, mis oleks liikmesriigi kohtule tarvilik, eeldab, et viimane järgib hoolsalt eelotsusetaotluse sisule esitatavaid nõudeid, mis on Euroopa Kohtu kodukorra artiklis 94 sõnaselgelt ära toodud ja mille puhul eeldatakse, et eelotsusetaotluse esitanud kohus on nendest teadlik (26. juuli 2017. aasta kohtuotsus Persidera, C-112/16, EU:C:2017:597, punkt 27). Lisaks kajastavad neid nõudeid ka Euroopa Kohtu soovitusel liikmesriikide kohtutele eelotsuse taotlemiseks (ELT 2018, C 257, lk 1).
- 39 Seega – nagu on ette nähtud kodukorra artikli 94 punktis c – on tingimata vajalik, et eelotsusetaotlusest endast nähtuks selgitus, mis põhjustel liikmesriigi kohus tõstatas liidu õigusnormide tõlgendamise või kehtivuse küsimuse ning millist seost ta nende õigusnormide ja põhikohtuasjas kohaldatavate liikmesriigi õigusnormide vahel näeb. Samuti on tingimata vajalik, nagu sätestab kodukorra artikli 94 punkt a, et eelotsusetaotluses endas sisalduks vähemalt ülevaade faktilistest andmetest, millel eelotsuse küsimused põhinevad. Euroopa Kohtu praktikast tulenevalt

kehtivad need nõuded iseäranis konkurentsioiguse valdkonnas, mille tunnuseks on keerulised faktilised ja õiguslikud olukorrad (26. juuli 2017. aasta kohtuotsus Persidera, C-112/16, EU:C:2017:597, punktid 28 ja 29).

- 40 Esiteks on eelotsusetaotluse esitanud kohus käesoleval juhul esimese kuni kolmanda küsimusega sisuliselt palunud Euroopa Kohtul tõlgendada ELTL artikleid 107 ja 108, et teha kindlaks, kas Saksa avalik-õigusliku ringhäälingu rahastamise aluste muutmise audiovisuaaltasu seadusega oleks pidanud komisjonile teatama vastavalt ELTL artikli 108 lõikele 3 ja kas need alused on vastuolus ELTL artiklitega 107 ja 108.
- 41 Ühelt poolt erinevalt sellest, mida väidavad SWR ja Saksamaa valitsus, ei ole asjaoluga, et põhikohtuasjades käib vaidlus audiovisuaaltasu sissenõudmise üle, välistatud see, et eelotsusetaotluse esitanud kohtul võib olla tarvis tõlgendada ja kohaldada ELTL artikli 107 lõikes 1 sätestatud mõistet „abi“, eelkõige selle kindlaks tegemiseks, kas audiovisuaaltasu oleks pidanud läbima eelkontrolli menetluse, mis on sätestatud ELTL artikli 108 lõikes 3, ning vajaduse korral kontrollida, kas asjaomane liikmesriik on seda kohustust järginud.
- 42 ELTL artikli 108 lõike 3 vahetust õigusmõjust tuleneb nimelt, et liikmesriikide kohtud peavad õigussubjektidele tagama, et kooskõlas siseriikliku õigusega tehakse selle sätte rikkumisest kõik järeldused nii seoses rakendusaktide kehtivusega kui ka seda sätet rikkudes antud rahalise toetuse tagasinõudmisega või võimalike esialgse õiguskaitse abinõudega (vt selle kohta 11. juuli 1996. aasta kohtuotsus SFEI jt, C-39/94, EU:C:1996:285, punktid 39 ja 40; 16. aprilli 2015. aasta kohtuotsus Trapeza Eurobank Ergasias, C-690/13, EU:C:2015:235, punkt 52, ning 11. novembri 2015. aasta kohtuotsus Klausner Holz Niedersachsen, C-505/14, EU:C:2015:742, punktid 23 ja 24).
- 43 Peale selle võib Euroopa Kohus anda eelotsusetaotluse esitanud kohtule kõik liidu õiguse tõlgendamise juhised, mis võimaldavad sel kohtul tema menetluses oleva kohtuasja lahendamisel hinnata riigisisese meetme vastavust liidu õigusele. Riigiabi valdkonnas võib Euroopa Kohus eelkõige anda eelotsusetaotluse esitanud kohtule tõlgendusjuhised, mis võimaldavad viimasel kindlaks teha, kas riigisisest meetet saab käsitada riigiabina liidu õiguse tähenduses (10. juuni 2010. aasta kohtuotsus Fallimento Traghetti del Mediterraneo, C-140/09, EU:C:2010:335, punkt 24), või, vajaduse korral, kas see meede on olemasolev abi või uus abi (vt selle kohta 19. märtsi 2015. aasta kohtuotsus OTP Bank, C-672/13, EU:C:2015:185, punkt 60).
- 44 Seega kui arvestada põhikohtuasjade eset, ei osutu esimene kuni kolmas küsimus ilmselgelt asjakohatuks osas, mis käsitleb ELTL artiklite 107 ja 108 tõlgendamist.
- 45 Teisalt tuleb nentida, et teise küsimuse esimeses osas seab eelotsusetaotluse esitanud kohus konkreetse küsimuse, kas vaidlusalune audiovisuaaltasu on kooskõlas ELTL artiklitega 107 ja 108 selles osas, milles tasu tähendab riigiabi andmist DVB-T2 nõuetele vastava ülekandesüsteemi rajamiseks, mille puhul ei ole ette nähtud, et seda saaksid kasutada teistes liidu liikmesriikides asuvad ringhäälinguettevõtjad.
- 46 Eelotsusetaotlus ei sisalda siiski faktilisi või õiguslikke asjaolusid, mis võimaldaksid Euroopa Kohtul anda tarvilikku vastust eelotsusetaotluse esitanud kohtu sellekohastele küsimustele. Nimelt kui see kohus selgitab, et audiovisuaaltasu võimaldas süsteemi rahastada viisil, mis toob kasu üksnes Saksamaal asuvatele ringhäälinguettevõtjatele, jätab ta täpsustamata, millised on süsteemi rahastamise tingimused ja põhjused, miks teised ringhäälinguettevõtjad on sama süsteemi kasutamisest välja jätud.
- 47 Teise küsimuse esimene osa on järelikult vastuvõetamatu. Esimene kuni kolmas küsimus on aga vastuvõetavad.

- 48 Teiseks soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus neljanda kuni seitsmenda küsimusega Euroopa Kohtult selgitust, kuidas tõlgendada harta artiklis 11 ja EIÖK artiklis 10 ette nähtud sõna- ja teabevabadust, direktiivi 2004/113 sätteid, võrdse kohtlemise ja diskrimineerimiskeelu põhimõtteid ning asutamisvabadust.
- 49 Tuleb nentida, et see kohus ei selgita siiski üldse, millist seost ta näeb nendes küsimustes viidatud liidu õigusnormide ja põhikohtuasjade vahel. Ta ei ole nimelt esitanud ühtki konkreetset asjaolu, mis võimaldaks asuda seisukohale, et põhikohtuasjade menetlusosalised on mõnes sellises olukorras, millele need küsimused viitavad.
- 50 Ent Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt ei ole eelotsuse küsimuse mõte anda nõuandvaid arvamusi üldistes või hüpoteetilistes küsimustes, vaid küsimus esitatakse, kui seda on vaja liidu õigust puudutava vaidluse tegelikuks lahendamiseks (21. detsembri 2016. aasta kohtuotsus Tele2 Sverige ja Watson jt, C-203/15 ja C-698/15, EU:C:2016:970, punkt 130 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 51 Järelikult on neljas kuni seitsmes küsimus vastuvõetamatud.
- 52 Kõiki eeltoodud asjaolusid arvestades on vastuvõetavad ainult esimene küsimus, teise küsimuse teine osa ja kolmas küsimus.

Sisulised küsimused

Esimene küsimus

- 53 Sissejuhatuseks olgu märgitud, et nagu rõhutas kohtujurist oma ettepaneku punktis 45, ei ole vaidlust selles, et audiovisuaaltasu seaduse vastuvõtmisega muudeti olemasolevat abi määruse nr 659/1999 artikli 1 punkti c tähenduses.
- 54 Neil asjaoludel tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtu esimest küsimust mõista selliselt, et ta soovib sisuliselt selgitust, kas määruse nr 659/1999 artikli 1 punkti c tuleb tõlgendada nii, et liikmesriigi avalik-õigusliku ringhäälingu rahastamise aluste muutmine, mis sellisel juhul nagu põhikohtuasjas seisneb audiovisuaaltasu, mille maksmise kohustus tekib ringhäälinguvastuvõtja omamise korral, asendamises audiovisuaaltasuga, mille maksmise kohustus tekib eluaseme või püsiva tegevuskoha kasutamise tõttu, on selle sätte tähenduses olemasoleva abi muutmine, millest tuleb ELTL artikli 108 lõike 3 alusel komisjonile teatada.
- 55 Tuleb osundada, et määruse nr 794/2004 artikli 4 lõike 1 esimeses lauses on ette nähtud, et määruse nr 659/1999 artikli 1 punkti c kohaldamisel tähendab olemasoleva toetuse muudatus mis tahes muutust, välja arvatud puhtalt formaalsed või halduslikud muudatused, mis ei mõjuta toetusmeetme siseturule vastavuse hindamist. Selle kohta on määruse nr 794/2004 artikli 4 lõike 1 teises lauses täpsustatud, et olemasoleva toetusprogrammi algse eelarve suurenemist 20% võrra ei peeta siiski olemasoleva toetuse muutmiseks.
- 56 Eelotsusetaotluse esitanud kohtule tarviliku vastuse andmiseks tuleb seega kindlaks teha, kas audiovisuaaltasu seadus tähendab selles osas, millega muudetakse Saksamaa avalik-õigusliku ringhäälingu rahastamiseks mõeldud tasu maksmise kohustuse tekkimise alust, nähes ette, et see ei teki enam ringhäälinguvastuvõtja omamise, vaid eelkõige eluaseme kasutamise tõttu, olemasoleva abi muutmist käesoleva kohtuotsuse eelmises punktis viidatud sätete tähenduses.

- 57 See küsimus viib lõppkokkuvõttes kindlakstegemiseni, kas audiovisuaaltasu seaduse vastuvõtmine toob kaasa olemasoleva abi olemusliku muutmise, mida käsitletakse 24. aprilli 2007. aasta otsuses, või piirdub see seadus puhtalt formaalse või haldusliku muudatuse tegemisega, mis ei mõjuta toetusmeetme siseturule vastavuse hindamist.
- 58 Nagu SWR, väidavad ka Saksamaa ja Rootsi valitsus ning komisjon Euroopa Kohtule esitatud seisukohtades, ja nagu nähtub ka Euroopa Kohtu käsutuses olevas toimikus leiduvatest dokumentidest, et ühe audiovisuaaltasu asendamine teisega piirdub 24. aprilli 2007. aasta otsuses käsitlemist leidnud olemasoleva abi muutmisega, mida ei saa pidada oluliseks.
- 59 Audiovisuaaltasu maksmise kohustuse tekkimise aluse muutmine ei mõjutanud nimelt Saksa avalik-õigusliku ringhäälingu rahastamise aluste põhielemente, mida komisjon hindas seoses 24. aprilli 2007. aasta otsusega.
- 60 Esiteks on selge, et audiovisuaaltasu seadus ei muutnud Saksa avalik-õigusliku ringhäälingu rahastamissüsteemi alustega taotletavat eesmärki, kuna audiovisuaaltasu jäi sarnaselt audiovisuaaltasuga, mille asemele see astus, teenima avalik-õigusliku ringhäälingu rahastamise eesmärki.
- 61 Teiseks on selge ka, et rahastamise alustega soodustatud isikute ring on sama mis varem.
- 62 Kolmandaks ei nähtu arutelu käigus Euroopa Kohtule esitatud asjaoludest, et audiovisuaaltasu seadus oleks muutnud avalik-õiguslikele ringhäälinguettevõtjatele pandud avalik-õiguslike teenuste osutamise ülesannet või ringhäälinguettevõtjate tegevust, mille eest võidakse anda toetust audiovisuaaltasu arvelt.
- 63 Neljandaks muutis audiovisuaaltasu seadus tasu maksmise kohustuse tekkimise alust.
- 64 Kuid esiteks, nagu selgitasid eelkõige SWR, Saksamaa valitsus ja komisjon, oli põhikohtuasjas arutusel oleva muutmise eesmärk sisuliselt lihtsustada audiovisuaaltasu sissenõudmise tingimusi selle tehnoloogia arengu kontekstis, mis võimaldab avalik-õiguslike ringhäälinguettevõtjate programme vastu võtta.
- 65 Teiseks, nagu väitsid Saksamaa valitsus ja komisjon Euroopa Kohtule esitatud seisukohtades ning tõi esile kohtujurist oma ettepaneku punktis 55, ei toonud ühe audiovisuaaltasu teisega asendamine kaasa selle tasu märgatavat suurenemist, mida said avalik-õiguslikud ringhäälinguettevõtjad neile pandud avaliku teenuse osutamise ülesannetega seotud kulude katteks.
- 66 Neil asjaoludel, arvestades Euroopa Kohtu käsutuses olevas toimikus leiduvaid dokumente, ei ole tõendatud, et audiovisuaaltasu seadus oleks toonud kaasa Saksa avalik-õigusliku ringhäälingu rahastamise aluste olemusliku muutmise, mis nõuaks muudatuste vastuvõtmisest komisjonile teatamist ETL artikli 108 lõike 3 alusel.
- 67 Eeltoodut arvestades tuleb esimesele küsimusele vastata, et määruse nr 659/1999 artikli 1 punkti c tuleb tõlgendada nii, et liikmesriigi avalik-õigusliku ringhäälingu rahastamise aluste muutmine, mis sellisel juhul nagu põhikohtuasjas seisneb audiovisuaaltasu, mille maksmise kohustus tekib ringhäälinguvastuvõtja omamise korral, asendamises audiovisuaaltasuga, mille maksmise kohustus tekib eluaseme või püsiva tegevuskoha kasutamise tõttu, ei ole selle sätte tähenduses olemasoleva abi muutmine, millest tuleb ETL artikli 108 lõike 3 alusel komisjonile teatada.

– Teise küsimuse teine osa ja kolmas küsimus

- 68 Teise küsimuse teise osa ja kolmanda küsimusega, mida tuleb analüüsida koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitust, kas ELTL artikleid 107 ja 108 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus sellised liikmesriigi õigusnormid, nagu on arutusel põhikohtuasjas ja mis annavad avalik-õiguslikule ringhäälinguettevõtjale üldisest regulatsioonist erandit tegeva õiguse viia ise läbi audiovisuaaltasu rahuldamata nõuete sundtäitmine.
- 69 Nagu selles osas väidavad SWR ja Saksamaa valitsus Euroopa Kohtule esitatud seisukohtades, võttis komisjon avaliku võimu volitusi, mida teostavad avalik-õiguslikud ringhäälinguettevõtjad audiovisuaaltasu sissenõudmise valdkonnas, arvesse avalik-õigusliku ringhäälingu rahastamise aluste ja täpsemalt vastava tasu uurimisel seoses 24. aprilli 2007. aasta otsusega. Sellest otsusest lähtuvalt tuleb neid volitusi, mille konkreetne eesmärk on tasu sissenõudmine, pidada sellega loodud olemasoleva abi lahutamatuks osaks.
- 70 Nagu märkis aga kohtujurist oma ettepaneku punktis 87, ei muutnud audiovisuaaltasu seadus neid volitusi vähimalgi määral.
- 71 Neil asjaoludel tuleb tõdeda, et audiovisuaaltasu seadus ei saa mõjutada hinnangut, mille andis komisjon nimetatud volituste kohta 24. aprilli 2007. aasta otsuse raames.
- 72 Lisaks, nagu täheldas komisjon oma kirjalikes seisukohtades ja tõi esile kohtujurist oma ettepaneku punktis 88, on avaliku võimu volitused, mida teostavad avalik-õiguslikud ringhäälinguettevõtjad audiovisuaaltasu sissenõudmise valdkonnas, lahutamatu seotud nende ülesannetega avalike teenuste osutamisel.
- 73 Seega tuleb teise küsimuse teisele osale ja kolmandale küsimusele vastata, et ELTL artikleid 107 ja 108 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus sellised liikmesriigi õigusnormid, nagu on arutusel põhikohtuasjas ja mis annavad avalik-õiguslikule ringhäälinguettevõtjale üldisest regulatsioonist erandit tegeva õiguse viia ise läbi audiovisuaaltasu rahuldamata nõuete sundtäitmine.

Kohtukulud

- 74 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

1. Nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad [ELTL artikli 108] kohaldamiseks, artikli 1 punkti c tuleb tõlgendada nii, et liikmesriigi avalik-õigusliku ringhäälingu rahastamise aluste muutmine, mis sellisel juhul nagu põhikohtuasjas seisneb audiovisuaaltasu, mille maksmise kohustus tekib ringhäälinguvastuvõtja omamise korral, asendamises audiovisuaaltasuga, mille maksmise kohustus tekib eluaseme või püsiva tegevuskoha kasutamise tõttu, ei ole selle sätte tähenduses olemasoleva abi muutmine, millest tuleb ELTL artikli 108 lõike 3 alusel komisjonile teatada.
2. ELTL artikleid 107 ja 108 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus sellised liikmesriigi õigusnormid, nagu on arutusel põhikohtuasjas ja mis annavad avalik-õiguslikule ringhäälinguettevõtjale üldisest regulatsioonist erandit tegeva õiguse viia ise läbi audiovisuaaltasu rahuldamata nõuete sundtäitmine.

Allkirjad